

ผลการใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างการพัฒนา
ทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย
THE EFFECT OF WHOLE LANGUAGE APPROACH ACTIVITY FOR
PROMOTING LISTENING AND SPEAKING DEVELOPMENT
OF EARLY CHILDHOOD

¹วราภรณ์ สุทธิวงศ์, ²นันทชนนภพ ปาลินทร และ³เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม

¹Waraporn Suttiwong, ²Nontachanonpaphop Panlinton
and ³Charoenwit Sompongtham

มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย

Ratchathani University, Thailand. Nbbbbbbbbbb7

¹Waraporn_s@gmail.com

Received :March 10, 2022; Revised :March 25, 2022; Accepted :April 2, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาผลการใช้การสอนภาษาธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการของเด็กปฐมวัยก่อนและหลัง การสอนภาษาธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัย ชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านนาเรือง อำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 4 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้เวลาในการทดลองรวม 4 สัปดาห์ ในวันจันทร์ - วันศุกร์ วันละ 40 นาที เวลา 09.20-10.00 น. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผน

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชธานี

² อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชธานี

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชธานี

จัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางการสอนภาษาธรรมชาติ จำนวน 20 แผน และแบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างด้วยค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างไม่อิสระ ต่อกัน (dependent-samples t-test analysis) ผลการวิจัย พบว่า 1) พัฒนาการทางด้านฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม 2) หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติ เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ : แนวการสอนภาษาธรรมชาติ พัฒนาการฟังและการพูดเด็กปฐมวัย

Abstract

The objective of this research is to 1) study the result of the implement of Whole Language Approach Activity for Promoting listening and speaking skills development of preschool children 2) compare listening and speaking skills development of preschool childrens before and after the implementation of Whole Language Approach activities. The sample included 16 students, ages 4-5 years old, during the year's second term at the Pre-Primary School at Naruang, Na Yia District, Ubon Ratchathani Province. The school was under the supervision of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 4, in the year 2563 B.E. The experiment was conducted in a period of 4 weeks, from Monday through Friday, between 09.20 – 10.00 a.m. The research tools were 20 lesson plans based on Whole Language Approach, evaluation form on language skills development and The statistics included mean, standard deviation and t-test (dependent-samples t-test analysis). The research findings were as follow: 1) The listening and speaking skills development of preschool children by implementing Whole Language Approach Activities was at the high level. 2) The listening and speaking skills development of preschool children by implementing Whole Language Approach Activities, after the implement of the activities found to be higher than before the implementation Whole Language Approach Activities statistically significant at .05 level.

Keyword : Whole Language Approach, Listening and Speaking Development, Early Childhood

บทนำ

ภาษาเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์ เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญของการคิด ซึ่งนำไปสู่พัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา การพัฒนาการทางภาษาเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญต่อเด็ก โดยเฉพาะในเด็กปฐมวัย ซึ่งพัฒนาการทางภาษานั้นจะมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของเด็กต่อไปในอนาคต นอกจากนี้ภาษายังเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการทางสติปัญญา เด็กก่อนวัยเรียนเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางภาษามาก เด็กจะรู้จักคำศัพท์มากขึ้น พัฒนาคำพูดเดี่ยว สู่คำพูดเป็นวลีและเป็นประโยคในที่สุด (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2545) ภาษามีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมากเพราะเด็กใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสดงความต้องการ ความรู้สึกนึกคิด การแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น และเป็นพื้นฐานสำคัญของอารมณ์ สังคม และพัฒนาการทางสติปัญญา ดังนั้น การส่งเสริมความสามารถทางภาษาจึงควรเริ่มตั้งแต่ช่วงปฐมวัย เพราะเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางภาษาเจริญงอกงามอย่างรวดเร็ว ด้วยการพัฒนาด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนไปพร้อมกัน และเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ ได้ฝึกฝนจนเกิดความชำนาญกลายเป็นทักษะทางภาษาโดยเฉพาะภาษาแม่ ซึ่งการส่งเสริมความสามารถดังกล่าวจำเป็นที่จะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการการทำงานของสมอง และวิธีการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อให้สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ทางภาษาของเด็กปฐมวัยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล

ภาษามีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมากเด็กจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาเพื่อใช้ในการ สื่อความหมายการคิดจินตนาการการแสดงออกและการปรับตัวซึ่งเด็กจะต้องมีความรู้และความพร้อมทางภาษาใน ด้านการพูดฟังอ่านและเขียนไปพร้อมๆกัน อย่างมีความหมายเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการครบทุกด้านในการส่งเสริม ทักษะทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยสามารถทำได้หลายวิธีเช่นการพูดกับเด็กด้วยภาษาง่ายๆหรือการมีปฏิสัมพันธ์กันผ่านการทำกิจกรรมหรือกิจวัตรประจำวันต่างๆแต่วิธีที่ง่ายและสามารถเรียกความสนใจจากเด็กได้ดีที่สุดคือการเล่า นิทานให้เด็กฟัง

พัฒนาการทางภาษาเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญต่อเด็กโดยเฉพาะในเด็กระดับปฐมวัย ซึ่งพัฒนาการทางภาษานั้นจะมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของเด็กต่อไปในอนาคต เพราะภาษาทำให้ มนุษย์เราสามารถที่จะรู้เรื่องซึ่งกันและกัน สื่อความหมายเข้าใจกันได้ ในทางตรงกันข้าม ถ้ามนุษย์เรา ไม่รู้เรื่องกันสื่อความหมายไม่ตรงกัน เพราะใช้ภาษาไม่ถูกต้อง จะทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา นับ ตั้งแต่ปัญหาระหว่างบุคคล ปัญหาระหว่างชาติ ขยายใหญ่ไปจนกระทั่งปัญหาระดับโลก เมื่อพิจารณา อย่างถึถ้วนแล้วพบว่าข้อบกพร่องนี้เกิดจากการใช้ภาษาที่ขาดประสิทธิภาพ ดังนั้นการศึกษาเรื่องราว เกี่ยวกับพัฒนาภาษา จึงมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องเริ่มพัฒนาให้กับเด็กในระดับปฐมวัย ซึ่งถือ เป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดของชีวิตมนุษย์เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ต้องการความเป็นอิสระ อยากรู้ อยากเห็น มีสัญชาตญาณใน

การแสดง ออกโดยการพูดอย่างเจ้าความคิด ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่งซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะเป็นแรงกระตุ้น ให้เกิดการพัฒนาทางภาษาได้เป็นอย่างดี แต่สิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้เร็ว และมีประสิทธิภาพ นั้นขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม เริ่มตั้งแต่ในบ้าน นอกบ้าน บริเวณใกล้เคียง โรงเรียน สถานที่ท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการใช้การสอนภาษาธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างพัฒนาทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการของเด็กปฐมวัยก่อนและหลัง การสอนภาษาธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลการใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยแบบกึ่งการทดลอง (Quasi Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยกลุ่มเดียว เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลัง (One-Group Pretest –Posttest Design) (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551) โดยมีรายละเอียดขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัย ชาย – หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 จำนวน 187 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือเด็กปฐมวัย ชาย - หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านนาเรือง จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง ผลการใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2560 และข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีหลักการสาระการเรียนรู้ศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์กิจกรรมการสอนภาษาธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

3.1 แผนการจัดประสบการณ์การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาโดยการสอนภาษาธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย จำนวน 20 แผน แผนละ 40 นาที

3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดทักษะการจำแนกประเภทวิเคราะห์ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยก่อนทดลองและหลังทดลอง โดยใช้สูตร t-test แบบ Dependent Samples กำหนดค่าที่นัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลการใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการใช้การสอนภาษาธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างพัฒนาทางด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยแสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 : พัฒนาการทางด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติ

N=16

พัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัย	ก่อนการจัดกิจกรรม		หลังการจัดกิจกรรม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
พัฒนาการทางด้านฟังและการพูด ของเด็กปฐมวัย	8.63	.96	15.25	1.57
รวม	8.63	.96	15.25	1.57

จากตาราง 1 พบว่า พัฒนาการทางด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยพบว่าการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาการทางด้านการฟังและการพูดมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ $\bar{X} = 8.63$, S.D. = .96 และหลังการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาการทางด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ $\bar{X} = 15.25$, S.D. = 1.57

2. เปรียบเทียบพัฒนาการทางด้านฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้ แนวการสอนภาษาธรรมชาติ

ตารางที่ 2 : เปรียบเทียบความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมโดยใช้การเล่นิทาน แยกรายด้าน

N=16

พัฒนาการทางด้านภาษา ของเด็กปฐมวัย	ก่อนการจัด กิจกรรม		ก่อนการจัด กิจกรรม		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
พัฒนาการทางด้านฟังและการ พูดของเด็กปฐมวัย	8.63	.96	15.25	1.57	25.681**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติ เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ข้อสังเกตระหว่างปฏิบัติกิจกรรม

การจัดประสบการณ์โดยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติ ในช่วงสัปดาห์แรก เด็กยังไม่กล้าแสดงออก ยังไม่กล้าพูด ตอบคำถาม และการเล่าเรื่องราวต่าง ๆ เด็กยังไม่สามารถใช้คำศัพท์เชื่อมโยงประโยค และเล่าเรื่องราวต่อเนื่องได้ แต่หลังจากการทำกิจกรรมไปได้ระยะหนึ่งในสัปดาห์ที่ 2 เด็กเริ่มมีความเชื่อมั่นในการทำกิจกรรม กล้าพูด กล้าตอบคำถาม มีความสนุกสนานในการทำกิจกรรมมากขึ้น และในช่วงสัปดาห์ท้ายๆ เป็นที่น่าสังเกตว่าเด็กจะมีพัฒนาการทางการฟังและการพูดมากขึ้น เด็กกล้าพูดกล้าสนทนา สามารถฟังและเรื่องราวต่างๆ ได้ต่อเนื่อง โดยเริ่มพูดเป็นประโยคที่ยาวขึ้นได้ เด็กรู้จักคำศัพท์ใหม่ๆ มากขึ้น สามารถตอบคำถามได้ถูกต้องตามเนื้อเรื่องนิทานคำคล้องจอง เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อนมากขึ้น

จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า เด็กอายุ 4-5 ปี ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติ เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว พบว่า หลังการจัดกิจกรรมมีคะแนนพัฒนาการทางด้านฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม ดังนั้น การจัดประสบการณ์โดยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติ ถือเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญและเหมาะสมที่จะนำไปจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านฟังและการพูด

สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์โดยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติ เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการและส่งเสริมพัฒนาการทางด้านฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยในแต่ละช่วงวัยได้เป็นอย่างดี เพราะเด็กปฐมวัยจะได้พัฒนาการทางด้านภาษา โดยเฉพาะทักษะด้านการสื่อสาร การสอนภาษาธรรมชาติคือการที่เด็กเรียนรู้ภาษาได้จากสิ่งแวดล้อมรอบด้านในชีวิตประจำวันและการเลียนแบบ ทักษะการฟัง เด็กจะได้ฟังจากนิทาน ทักษะการพูด เด็กจะได้ฝึกพูดจากการสนทนา การถามคำถามของครู ทำให้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติที่สามารถส่งเสริมพัฒนาการทางด้านฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยได้

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง ผลการใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.พัฒนาการทางด้านฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์โดยการสอนภาษาธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนพัฒนาการทางด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมเฉลี่ยเป็น 8.63 คะแนน แต่หลังการจัดกิจกรรมเด็กปฐมวัยมีคะแนนพัฒนาการทางด้านการฟังและการพูดเฉลี่ยเป็น 15.25 คะแนน ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดประสบการณ์โดยการสอนภาษาธรรมชาติ เด็ก ๆ จะได้ฟังเพลงและนิทานคำคล้องจอง ซึ่งเป็นการฝึกฟังเรื่องราวและนิทาน การสนทนากันเกี่ยวกับนิทาน ฝึกการฟังการตอบ ทำให้เด็กๆ เข้าใจคำถาม คำสั่งต่างๆ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ต่าง ๆ เพราะเมื่อเด็กได้ฝึกฟังนิทานคำคล้องจองแล้ว เด็กจะเชื่อมโยงสิ่งที่อยู่รอบตัวเข้ากับสิ่งที่ได้ยิน ซึ่งเด็กทุกคนที่เกิดมาจะมีโครงสร้างทางภาษาศาสตร์อยู่ในตัวและเมื่อมาเรียนรู้โดยการสังเกตและการลอกเลียนแบบจากต้นแบบที่เด็กได้ยินหรือได้เห็นที่คนอื่นกระทำก็ทำให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้ดี เพราะเด็กทุกคนมีความสามารถอยู่ในเมื่อได้รับการเร้า และการเสริมแรงจากบุคคลใกล้ชิดด้วยกิจกรรมและวิธีการที่เหมาะสม เด็กก็จะแสดงความสามารถนั้นออกมาได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีสภาวะติดตัวมาแต่กำเนิดของคอมสกี เชื่อว่า เด็กเกิดมาด้วยความสามารถทางภาษาโดยมีโครงสร้างทางภาษาศาสตร์อยู่ในตัวซึ่งได้แก่โครงสร้างทางการเรียนรู้ทางด้านความหมาย ประโยค และระบบเสียง โดยที่ความสามารถทางการเรียนของเด็กจะถูกวางโปรแกรมอยู่ในตัวและมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับ (हररषा नललवषलर, 2535 หน้า 206) นอกจากนั้นทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา เชื่อว่า การเรียนรู้ภาษาของเด็กเกิดจากการสังเกต การเรียนภาษา

ของเด็กนั้นสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเด็กมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางภาษา เริ่มจากเด็กพยายามเลียนแบบเสียงที่ได้ยิน พยายามทำเสียงในลำคอเพื่อเลียนแบบเสียงตามแม่หรือผู้ที่เลี้ยงดู จนพัฒนากลายเป็นภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนั้น ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ภาษาผ่านการเลียนแบบของเด็ก (อรุณี หรดาล, 2557) ดังนั้น การจัดประสบการณ์ทางภาษาโดยการสอนภาษาธรรมชาติ ช่วยให้เด็กได้ฝึกฝนการฟังและการพูด เพราะเด็กได้ฝึกฟังนิทานคำคล้องจอง ฝึกพูดสนทนา ตอบคำถาม และเล่าเรื่องราวต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรา ผิวนพรรณ, เพ็ญพิศุทธิ์ ใจสนิท และศิวภรณ์ สองแสน (2558) ศึกษาพัฒนาการทางภาษาด้านทักษะการฟังและทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองโดยการจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ เด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านใหม่สุขสันต์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ แบบประเมินพัฒนาการทางภาษาด้านทักษะการฟัง และแบบประเมินพัฒนาการทางภาษาด้านทักษะการพูด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือการหาค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติหลังได้รับการจัดประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ยของพัฒนาการทางภาษาด้านการฟังและการพูดสูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ เท่ากับ 23.33 และ 17.27 และการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองเท่ากับ 24.06 และ 16.06 คิดเป็นร้อยละ 80.21 และ 80.31 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือร้อยละ 70

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติ หลังการทดลองมีพัฒนาการทางด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนการทดลองจัดประสบการณ์โดยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติ สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์โดยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติ สอดคล้องกับงานวิจัยของรติรัตน์ คล่องแคล่ว (2551, หน้า 113) ศึกษาผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวภาษาธรรมชาติที่มีต่อทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กปฐมวัยไทยอีสาน พบว่า คะแนนจากแบบทดสอบเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางภาษาแบบธรรมชาติก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยรวมและรายด้านต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า เมื่อได้รับการจัดประสบการณ์การสอนภาษาธรรมชาติในทุกๆ วัน เป็นเวลา 20 วัน รวม 4

สัปดาห์ ซึ่งครูได้เป็นแบบอย่างในการใช้ภาษาที่ถูกต้องให้การช่วยเหลือให้คำแนะนำและแก้ไขเมื่อเด็กเรียนรู้และใช้ภาษาไม่ถูก เปิดโอกาสให้เด็กแสดงออกในการร่วมกิจกรรมเด็กทุกคนได้นำเสนอผลงานของตนเอง โดยขณะที่เด็กนำเสนอผลงานนั้น ครูตั้งใจและ สนใจการนำเสนอผลงาน ให้คำชมเชยและให้กำลังใจในผลงาน ทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง ทำให้เด็กสนใจฟังมากขึ้น สังเกตได้จากการที่เด็กสามารถพูดสนทนาและตอบคำถามจากเรื่องราวต่างๆได้ และสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้อง ฟังเรื่องราวต่างๆ ที่ครูและเพื่อนนำเสนอ แล้วสามารถสนทนาและ ตอบคำถามได้ ทำให้พัฒนาการทางภาษาด้านการฟังเพิ่มขึ้นมาก และขณะจัดกิจกรรม ผู้วิจัยได้เปิดโอกาส ให้เด็กได้ร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง โดยให้เด็กทำท่าทางประกอบเพลงหรือคำคล้องจอง และให้เด็กเรียนรู้จากสื่อสวยงาม เด็กจะตั้งใจฟังในสิ่งที่ครูพูดหรืออธิบาย ซึ่งสอดคล้องกับแบนดูรา (Bandura, 1986) เชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาของเด็กเกิดจากการสังเกต การเรียนภาษาของเด็กนั้นสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเด็กมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางภาษา เริ่มจากเด็กพยายามเลียนแบบเสียงที่ได้ยินพยายามทำเสียงในลำคอเพื่อเลียนแบบเสียงตามแม่หรือผู้ที่เลี้ยงดู จนพัฒนามลายเป็นภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กเป็นสิ่งสำคัญมากที่จะทำให้พัฒนาการทางภาษามีพัฒนาการขึ้นทั้งนี้เด็กจะจดจำคำพูดที่ตนเองได้ยินซ้ำ ๆ ตัวแบบมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้เด็กได้ทบทวนความรู้และฝึกฝนการใช้ภาษาด้วยตนเอง

จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า เด็กอายุ 4-5 ปี ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้ แนวการสอนภาษาธรรมชาติ เมื่อเปรียบเทียบกับกันแล้ว พบว่า หลังการจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมโดยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติ จะเห็นได้ว่าการสอนภาษาแบบธรรมชาติในการพัฒนาทักษะการพูดจะพัฒนาไปตามธรรมชาติ มุ่งให้เด็กเรียนด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน พัฒนาการเรียนรู้ไปตามความสามารถเด็กและไม่มีการบังคับให้เด็กเรียนหรือท่องจำในสิ่งที่เด็กไม่สนใจ การสอนภาษาแบบธรรมชาติ เป็นกิจกรรมที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางโดยให้เด็กเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมทุกขั้นตอน ให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึงกัน เพราะการที่เด็กได้มีบทบาทต่างๆ ในการใช้ภาษาจะช่วยให้เด็กเกิดความพร้อม ความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา และมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างครูและเพื่อน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การจัดประสบการณ์โดยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติ เป็นกิจกรรมที่ทำให้ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านการฟังและการพูดได้อย่างดี การจัดประสบการณ์โดยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติ เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการและส่งเสริมพัฒนาการทางด้านฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยในแต่ละช่วงวัยได้เป็นอย่างดี เพราะเด็กปฐมวัยจะ

ได้พัฒนาการทางดานภาษา โดยเฉพาะทักษะด้านการสื่อสาร การสอนภาษาธรรมชาติ คือการที่เด็กเรียนรู้ภาษาได้จากสิ่งแวดล้อมรอบด้านในชีวิตประจำวันและการเลียนแบบ ทักษะการฟัง เด็กจะได้ฟังจากนิทาน ทักษะการพูด เด็กจะได้ฝึกพูดจากการสนทนา การถามคำถามของครู ทำให้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติที่สามารถส่งเสริมพัฒนาการทางด้านฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ .(2560).*หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช .2551*. กรุงเทพฯ : ศรุสภาลาดพร้าว
- กุลยา ตันติผลาชีวะ .(2545). *รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัย*. กรุงเทพฯ เอ็ดดิสันเพรสโปรด : ดักส์
- รติรัตน์ คล่องแคล่ว .(2551). *ผลการจัดประสบการณ์ตามแนวทางภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กปฐมวัยไทย*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์ .(2551) .*วิธีวิทยาการวิจัย*.น สุวีริยาสาส :กรุงเทพฯ .
- หรรษา นิลวิเชียร. (2535). *ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ :โอเดียนสโตร์
- อรุณี หรดาล, (2555). *การศึกษาปฐมวัยกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน วิฤตหรือโอกาส .:*วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ. 5(2).54-62.
- Bandura, Albert. (1997). *Social Learning Theory*. Engle woods Cliffs, N.J.: Prentice -Hall.

